

- konf. [Young scientist of the XXI century: materials of international. scientific-practical conf.]. Kryvyi Rih : Palitra K Publishing House, 2014. P. 163–166. [in Ukrainian].
8. Chorniy M. M. *Intehratsiyni kharakterystyky strukturnykh komponentiv mizhosobystisnykh vzayemyn v uchniv'skomu kolektyvi pidlitkiv ta hotovnosti maybutn'oho uchytelya do yikh formuvannya* [Integration characteristics of structural components of interpersonal relationships in the student body of adolescents and the readiness of the future teacher to form them]. Education of the region. 2010. № 1. P. 179–183. [in Ukrainian].

MONKO R. Structure of graphic competence of future engineers-teachers in the field of digital technologies.

The articles consider the structure of graphic competence and its impact on the effectiveness of training future engineers-teachers in the field of digital technologies. The research of problems of allocation of structural components of graphic competence is analysed, and also approaches on definition of components of graphic competence, features of their formation and influence on efficiency of preparation of future engineers-teachers in the field of digital technologies are specified.

It is determined that the need to form graphic competence of specialists is due to their lack of preparation for professional activity in the modern labour market, as a consequence, county adaptation, lack of modern professional knowledge, responsibility, ingenuity, initiative, creativity, if not ready to work in modern conditions. Based on the theoretical analysis of psychological and pedagogical research, it is established that graphic competence, being a component of professional competence, in its internal structure provides for the convenience of certain components, which is a prerequisite for its formation. Therefore, the structure of graphic competence of pedagogical engineers in the field of digital technologies is determined from the following components: axiological, cognitive, praxeological and socio-psychological. The basis for the formation of graphic competence of future engineers-teachers in the field of digital technologies is practical navigation in working with computer graphics, which are divided into groups: information-analytical, design, artistic and aesthetic, instrumental and organizational.

Based on the study, it was found that the close relationship and successful combination of these components contributes to the formation of graphic competence of future engineers-teachers in the field of digital technologies that meet the requirements of modern digital society.

Key words: competence, graphic competence of pedagogical engineers, components, digital technologies.

DOI: <https://doi.org/10.31392/NZ-npu-153.2022.12>

УДК 378.091.12.011.3-051:004.92

**Нищак І. Д., Павловський Ю. В.,
Матвісієв Я. Я., Улич А. І.**

**РОЛЬ ТА ЗНАЧЕННЯ КОМП'ЮТЕРНОЇ ГРАФІКИ
У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ
МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ**

У статті досліджено дидактичний потенціал комп'ютерної графіки, з'ясовано її роль та значення у процесі професійної підготовки майбутніх учителів трудового навчання.

Системна методична робота студентів з комп'ютерною графікою уможливорює: формування практичних умінь і навичок художньо-творчої, креслярсько-графічної та

конструкторсько-технологічної діяльності; активізацію пізнавальних процесів особистості (сприймання, відчуття, пам'ять, мислення); розвиток творчих здібностей майбутніх фахівців; поглиблення чуттєвого пізнання, позитивних емоцій; естетичне сприйняття студентами навколишньої дійсності; інтенсифікацію освітнього процесу.

Посилення ролі та значення комп'ютерної графіки для професійного становлення майбутніх учителів трудового навчання можливе завдяки дотриманню комплексу педагогічних умов, спрямованих на: 1) активізацію пошуково-творчої діяльності студентів, стимулювання розвитку творчих якостей особистості (використання навчальних завдань, вирішення яких передбачає активізацію мисленнєвих процесів особистості; залучення студентів до вирішення проблемних ситуацій, що потребують активізації інтелектуального та емоційного досвіду; постановка перед студентами навчально-творчих завдань, що потребують уявного (віртуального) експерименту); 2) формування позитивного емоційного настрою суб'єктів навчання (організація різних видів та форм художньо-творчої та проектно-конструкторської діяльності студентів; створення проблемних ситуацій; використання методу порівняльного аналізу одержаних розв'язків завдань; створення у навчальному приміщенні (комп'ютерному класі) атмосфери творчої співпраці); 3) стимулювання творчої самореалізації здобувачів освіти (залучення студентів до художньо-творчої діяльності, спрямованої на послідовне засвоєння наочно-виразжальних можливостей основних інструментальних засобів комп'ютерної графіки та формування уявлень про основні етапи творчого процесу; орієнтація студентів на вирішення навчально-творчих завдань практичного спрямування).

Ключові слова: інформаційно-комунікаційні технології; комп'ютерна графіка; професійна підготовка; трудове навчання.

Сучасний рівень соціально-економічного та техніко-технологічного зростання суспільства зумовлює широке використання нових наукомістких (зокрема цифрових) технологій, що відкриває перед людством абсолютно нові перспективи професійної діяльності, а відтак – і професійної підготовки. Використання новітніх цифрових технологій (головно комп'ютерної техніки з відповідним програмним забезпеченням) в освітньому процесі дає змогу розширити можливості спілкування між суб'єктами навчальної діяльності, збільшити обсяг передачі, отримання і контролю знань практично з будь-якої навчальної дисципліни. Крім того, уміння роботи з цифровою (комп'ютерною) технікою нині складає обов'язковий загальний професійний рівень підготовки спеціаліста будь-якої галузі.

Велике значення у професійній підготовці фахівців різних галузей відводиться комп'ютерній графіці, що займає ключову позицію у багатьох видах професійної діяльності людини. Завдяки новим технологіям успішно розвиваються такі напрямки комп'ютерної графіки, як освітній, тривимірний графіка та анімація, комп'ютерні ігри, видавничі системи, засоби для створення ефектів віртуальної реальності, мультимедіа-видавництво, генерація комп'ютерних зображень для створення спеціальних ефектів, Інтернет та ін. [6].

Особливо важливим стає знання комп'ютерної графіки у процесі професійної підготовки майбутніх учителів трудового навчання, оскільки вона (комп'ютерна графіка) постає активним засобом розвитку особистісних якостей фахівців, зокрема творчих здібностей, уяви, образного (абстрактно-логічного) мислення, здатності до сприйняття глибини простору, кольору, форми, об'єму тощо. Крім цього комп'ютерна графіка передбачає вміння аналізувати та

використовувати піктографічні символи та знакові системи у сучасних інформаційних структурах, виступає ефективним засобом візуалізації законів і закономірностей, покладених в основу художньо-трудової діяльності, що проявляються у процесі створення виробів декоративно-ужиткової творчості.

Таким чином, значний освітній потенціал та професійно-орієнтовані можливості комп'ютерної графіки зумовлюють необхідність дослідження її ролі та значення у процесі фахової підготовки майбутніх учителів трудового навчання у педагогічних ЗВО.

За останнє десятиліття простежується чітка тенденція до значного підвищення інтересу науковців до проблеми впровадження нових інформаційно-комунікаційних технологій в навчальний процес закладів освіти різних рівнів і форм власності.

Теоретико-методологічні засади організації освітнього процесу з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних (цифрових) технологій всебічно досліджувалися І. Богдановою, М. Жалдаком, Ю. Жуком, С. Овчаровим та ін. Дидактичні можливості новітніх цифрових технологій розкриваються Г. Козлаковою, Н. Морзе, Ю. Рамським та ін. Психологічні основи взаємодії суб'єктів навчання з інформаційно-комунікаційними технологіями висвітлюються у наукових працях Б. Гершунського, О. Матюшкіна, Ю. Машбиця, Н. Тализіної, О. Тихомирова та ін. Необхідність впровадження сучасних інформаційно-комунікаційних технологій у процес трудової підготовки учнівської та студентської молоді породила поле наукових інтересів О. Ващук, Р. Гуревича, Л. Макаренка, І. Петрицина, О. Торубари, С. Яшанова та ін.

Теоретичні основи комп'ютерної графіки як складової інформаційно-комунікаційних технологій розкриваються у навчальних посібниках Г. Веселовської, В. Михайленка, В. Мураховського, І. Нищака, М. Петрова, Р. Шмига та ін. Дидактичні умови застосування комп'ютерної графіки в освітньому процесі закладів загальної середньої освіти обґрунтовуються у дисертаційному дослідженні В. Кондратової; особливості використання інтерактивних засобів комп'ютерної графіки у процесі навчання інженерно-графічних та загальнотехнічних дисциплін висвітлюються у наукових працях О. Джеджули, Д. Костянова, С. Коваленко, М. Козяра, В. Мельниченка, І. Нищака, Г. Райковської та ін. Методика навчання природничих дисциплін засобами комп'ютерної графіки розкривається у дослідженнях О. Глазунової, А. Кокаревої та ін.; проблема розвитку просторового (образного) мислення особистості засобами комп'ютерної графіки знайшла часткове вирішення у наукових працях О. Вітюка, Ю. Фещука та ін.

Незважаючи на численність наукових праць, проблема дослідження дидактичного потенціалу комп'ютерної графіки, зокрема у процесі професійної підготовки майбутніх учителів трудового навчання, залишається недостатньо висвітленою, що зумовлює подальші наукові пошуки.

Виходячи з вищевикладеного, **мета статті** полягає у виявленні й дослідженні дидактичного потенціалу комп'ютерної графіки, з'ясування її ролі та значення у процесі професійної підготовки майбутніх учителів трудового навчання.

Нині необхідність включення навчальної дисципліни “Комп’ютерна графіка” у зміст освітніх програм підготовки фахівців за спеціальністю 014 “Середня освіта (Трудове навчання та технології)” не викликає жодних сумнівів. Важливість вивчення майбутніми фахівцями комп’ютерної графіки пояснюється її широкими дидактичними можливостями, зокрема для унаочнення навчального матеріалу, а також спрямованістю на вирішення актуальних професійно орієнтованих завдань.

Мета вивчення студентами комп’ютерної графіки полягає у забезпеченні високого рівня комп’ютерної, графічної, конструкторської, проектно-технологічної та навчально-дослідницької роботи майбутніх учителів трудового навчання, надання пізнавальній та практичній діяльності здобувачів освіти пошуково-творчого характеру, сприяння формуванню гармонійно розвиненої творчої особистості [4].

Об’єктом вивчення комп’ютерної графіки у педагогічних ЗВО виступає система методів створення, обробки та відображення (візуалізації) художньо-та інженерно-графічної інформації на екрані комп’ютера, виведення цієї інформації на площину для подальшого використання у професійній діяльності.

Комп’ютерна графіка як навчальна дисципліна, є поліаспектною, оскільки увібрала в себе теоретичні знання основ інформатики, математики, малюнка, живопису, композиції, декоративно-ужиткового мистецтва, технічної графіки та ін.

Робота з комп’ютерною графікою передбачає [5]:

- засвоєння студентами основних видів художньо-проектної діяльності, спрямованої на моделювання форми (конструкції) об’єктів праці та стилізацію можливих способів їх оздоблення;

- розв’язання різнопланових графічних завдань за допомогою сучасних програмно-апаратних цифрових засобів;

- виконання креслярсько-графічних робіт, конструкторської і технологічної підготовки виробництва засобами систем автоматизованого проектування (САПР);

- формування умінь і навичок використання раціональних методів і прийомів навчання, що стає можливим завдяки розширенню ступеня наочності навчального матеріалу;

- самостійне опрацювання наукової, навчально-методичної та довідкової літератури.

У процесі роботи з комп’ютерною графікою у студентів формується творче ставлення до навчально-пізнавальної діяльності. Використання сучасних технічних (сканер, принтер, плотер, мультимедійний проектор, графічний планшет та ін.) і програмних (Adobe Photoshop, Corel Draw, 3D Studio Max, AutoCad, КОМПАС та ін.) цифрових засобів лише підвищує вимоги до професійної підготовки майбутнього вчителя, вимагаючи належного розуміння форми (конструкції) об’єктів проектування, кольору, композиції, ритму та інших спеціальних знань. Така навчально-творча діяльність студентів

стає джерелом радості, натхнення, породжує відчуття насолоди від досягнутих результатів.

Комп'ютерна графіка, зазначає В. Кондратова, виступає невичерпним джерелом задоволення естетичних потреб особистості, причому естетичний вплив здійснює як безпосередньо сама діяльність, так і її продукти. Робота з результатами комп'ютерної графіки (рисунок, кресленики, схеми, моделі та ін.), що володіють високою якістю зображень і наочною виразністю, сприяє розвитку естетичного смаку студентів, професійної майстерності, формуванню позитивного ставлення до роботи [2].

Відчуття прекрасного, сформоване у процесі роботи з комп'ютерною графікою, знаходить своє практичне втілення в об'єктах праці, які відзначаються своєю досконалістю форм і ліній. При перетворенні предметно-просторового середовища засобами комп'ютерної графіки успішно вирішуються проблеми не лише естетичного впливу самого середовища на людину, але й формується бажання й необхідність створення естетично довершених речей.

Уможливлючи формування графічного інформаційного середовища, комп'ютерна графіка, завдяки спеціальному інструментарію, стає важливим чинником спілкування, передачі та отримання знань з різних галузей людської діяльності, перетворюється на дієвий і надзвичайно ефективний засіб використання усіх законів й закономірностей, покладених в основу художньої творчості. Завдяки широким можливостям візуального представлення просторових об'єктів, автоматизації основних видів проектно-конструкторської діяльності, проведення техніко-технологічного аналізу й розрахунків об'єктів проектування комп'ютерна графіка, крім загальноосвітньої підготовки, сприяє *формуванню системи загальнотехнічних знань й умінь студентів спеціальності 014 "Середня освіта (Трудове навчання та технології)"*.

Ефективне вивчення комп'ютерної графіки можливе лише за наявності внутрішніх духовних потреб студентів у творчому розвитку, спрямованого на створення неповторних (оригінальних) виробів, перетворення оточуючої дійсності з погляду гармонії і краси. Відтак серед основних здібностей, що впливають на успішність художньо-трудової діяльності студентів, доцільно виокремити *естетичне сприйняття дійсності*, що є важливою умовою розвитку творчих здібностей майбутніх учителів трудового навчання. У процесі естетичного розвитку особистість розвивається емоційно, набуває вміння бачити світ у всьому розмаїтті кольорів, форм та явищ. Необхідно зазначити, що здатність естетичного сприйняття навколишнього світу невіддільна від загальної культури людини, її здатності пізнавати красу в її дійсності.

Робота з комп'ютерною графікою сприяє розвитку у студентів *чуттєвого пізнання, позитивних емоцій*, що допомагає долати труднощі, запобігає емоційно-психологічному виснаженню (завдяки різноаспектності розумових і фізичних видів діяльності), підвищує й активізує працездатність, розвиває та формує студентів як особистостей [3].

Робота з комп'ютерними зображеннями (моделями, креслениками,

ескізами, графічними проектами виробів та ін.), що створюються й редагуються у середовищі спеціальних графічних редакторів (растрових, векторних, систем автоматизованого проектування та ін.), формує важливі для вчителя трудового навчання *практичні уміння і навички, пов'язані з художньо-творчою, креслярсько-графічною та конструкторсько-технологічною складовими професійно-педагогічної діяльності*. Завдання, що вирішуються засобами комп'ютерної графіки передбачають розвинені вміння студентів користуватися спеціальною навчально-довідниковою літературою (довідниками, посібниками, альбомами технологічних карт та ін.); володіння техніко-технологічними прийомами роботи з віртуальними об'єктами (двовимірними та тривимірними моделями, графічними зображеннями, креслениками, схемами та ін.); знання в галузі матеріалознавства, фізики, математики, креслення, основ образотворчої грамоти; знання способів аналізу форми й просторового положення об'єктів, що зображаються (основи статичної і динаміки); практичні навички роботи з кольором (фізичні і психологічні основи кольору) та ін.

Комп'ютерна графіка дає змогу викладачам успішно вирішувати завдання, пов'язані з організацією адекватного відображення (уяочення) і структурування навчального матеріалу, особливо в умовах підвищення його інформативності та стислих термінів засвоєння, що постає важливим чинником *інтенсифікації освітнього процесу*.

У процесі практичних занять з комп'ютерною графікою розвиваються пізнавальні процеси особистості – *відчуття, сприймання, пам'ять, мислення*. Вирішуючи професійно орієнтовані завдання, студенти вчаться сприймати й "передавати" дійсність: узагальнювати, конкретизувати, стилізувати, образно відтворювати, трансформувати, переводити з однієї фізичної матерії в іншу тощо. Завдяки візуальним можливостям комп'ютерної графіки студенти мають змогу практично втілити розроблені художньо-творчі концепції, ідеї та ескізи у готову продукцію (віртуальні моделі), що сприяє розвитку мисленнєвих процесів особистості, зокрема *творчого мислення* [3].

Навчально-творча діяльність студентів на заняттях з комп'ютерної графіки дає змогу активувати весь апарат мисленнєвої діяльності особистості. Розвиток художньо-творчого мислення сприяє формуванню нового, більш вищого рівня естетичної свідомості і творчого розвитку особистості загалом [1].

Процес навчання комп'ютерної графіки повинен мати пізнавально-творчий характер, що має бути визначальним при вирішенні студентами будь-якого навчального завдання. Відтак можна стверджувати, що комп'ютерна графіка сприяє формуванню професійної майстерності майбутніх учителів трудового навчання, безпосередньо впливаючи на розвиток творчих здібностей студентів. Побуває думка, що комп'ютерну графіку доцільно розглядати лише як інструментарій, певний технічний засіб для створення різного роду робіт. При цьому не враховується той факт, що сам процес навчання, спрямований передовсім на засвоєння методів роботи з графічними зображеннями в електронній формі, несе велике пізнавальне навантаження.

Таким чином, вивчення комп'ютерної графіки – це пізнавальний процес, що має на меті одержання нових знань і способів діяльності.

Належне засвоєння студентами основ комп'ютерної графіки потребує відповідної методики навчання. У процесі навчальної діяльності студенти мають засвоювати відповідні знання, вдосконалювати практичні вміння і навички в межах єдиної чітко вибудованої і послідовної методичної системи, що забезпечує їх безперервний особистісний та професійний розвиток.

Ефективність функціонування методичної системи навчання комп'ютерної графіки зумовлюється дотриманням комплексу педагогічних умов, серед яких необхідно виокремити такі [2; 3; 5]:

1. Умови, що активізують пошуково-творчу діяльність студентів, стимулюють розвиток творчих якостей особистості:

- використання навчальних завдань, вирішення яких передбачає активізацію мисленнєвих процесів особистості (аналіз, порівняння, класифікацію, трансформацію, уявні перетворення, перекомбінування та ін.);

- залучення студентів до вирішення проблемних ситуацій, що потребують активізації інтелектуального та емоційного досвіду;

- постановка перед студентами навчально-творчих завдань, що потребують уявного (віртуального) експерименту (пошук нових нетрадиційних варіантів композиційного розв'язання зображення; моделювання раціональної форми майбутніх виробів; удосконалення конструкції об'єктів праці згідно з технічними умовами та ін.).

2. Умови, що стимулюють позитивний емоційний настрій студентів у процесі роботи над навчальним завданням:

- організація різних видів та форм художньо-творчої та проектно-конструкторської діяльності студентів;

- створення проблемних ситуацій;

- використання методу порівняльного аналізу одержаних розв'язків завдань;

- створення у навчальному приміщенні (комп'ютерному класі) атмосфери творчої співпраці.

3. Умови, що стимулюють творчу самореалізацію студентів:

- залучення студентів до художньо-творчої діяльності, спрямованої на послідовне засвоєння наочно-виражальних можливостей основних інструментальних засобів комп'ютерної графіки та формування уявлень про основні етапи творчого процесу;

- орієнтація студентів на вирішення навчально-творчих завдань практичного спрямування.

Висновки. Таким чином, значний освітній потенціал та професійно-орієнтовані можливості комп'ютерної графіки зумовлюють її важливе значення для професійного становлення майбутніх учителів трудового навчання.

Системна методична робота студентів з комп'ютерною графікою уможливорює:

- формування практичних умінь і навичок художньо-творчої, креслярсько-

графічної та конструкторсько-технологічної діяльності;

– активізацію пізнавальних процесів особистості (сприймання, відчуття, пам'ять, мислення);

– розвиток творчих здібностей майбутніх фахівців;

– поглиблення чуттєвого пізнання, позитивних емоцій;

– естетичне сприйняття студентами навколишньої дійсності;

– інтенсифікацію освітнього процесу.

Посилення ролі та значення комп'ютерної графіки для професійного становлення майбутніх учителів трудового навчання можливе завдяки дотриманню комплексу педагогічних умов, спрямованих на: 1) активізацію пошуково-творчої діяльності студентів, стимулювання розвитку творчих якостей особистості; 2) формування позитивного емоційного настрою суб'єктів навчання; 3) стимулювання творчої самореалізації здобувачів освіти.

Використана література:

1. Глазунова О. Г. Методика навчання майбутніх фахівців аграрного профілю засобами комп'ютерної графіки : дис. канд. пед. наук. Київ, 2003. 239 с.
2. Кондратова В. В. Дидактичні умови застосування комп'ютерної графіки в навчанні учнів 5-7 класів загальноосвітньої школи : дис. канд. пед. наук. Харків, 2005. 259 с.
3. Корешков В. В. Развитие творческих способностей студентов художественных специальностей в процессе занятий компьютерной графикой : дисс. канд. пед. наук. Москва, 2000. 133 с.
4. Нишак І. Д., Курач М. С. Особливості навчання майбутніх учителів технологій художньому проектуванню засобами комп'ютерної графіки. *Науковий вісник Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка*. Серія: Педагогіка. Кременець : ВЦ КОГПА ім. Тараса Шевченка, 2017. Вип. 8. С. 33–41.
5. Нишак І. Д. Окремі аспекти формування творчої активності майбутніх учителів трудового навчання засобами комп'ютерної графіки. *Молодь і ринок*. 2006. № 8. С. 80–83.
6. Нишак І. Д., Мошук В. В. Комп'ютерна графіка : навч. посіб. Дрогобич : РВВ ДДПУ ім. І. Франка, 2007. 352 с.

References:

1. Hlazunova O. H. (2003). *Metodyka navchannia maibutnikh fakhivtsiv ahrarnoho profilu zasobamy kompiuternoї hrafiky* [Methods of training future agricultural specialists in computer graphics]. Candidate's thesis. Kyiv. 339 p. [in Ukrainian].
2. Kondratova V. V. (2005). *Dydaktychni umovy zastosuvannia kompiuternoї hrafiky v navchanni uchniv 5-7 klasiv zahalnoosvitnoi shkoly* [Didactic conditions of application of computer graphics in training of pupils of 5-7 classes of comprehensive school]. Candidate's thesis. Kharkiv. 259 p. [in Ukrainian].
3. Koreshkov V. V. (2000). *Razvitiye tvorcheskikh sposobnostey studentov khudozhestvennykh spetsialnostey v protsesse zanyatiy kompyuternoy grafikoy* [Development of creative abilities of students of art specialties in the process of studying computer graphics]. Candidate's thesis. Moskva. 133 p. [in Russian].
4. Nyshchak I. D., Kurach M. S. (2017). *Osoblyvosti navchannia maibutnikh uchyteliv tekhnolohii khudozhnomu proektuvanniu zasobamy kompiuternoї hrafiky* [Features of training future teachers of technology in art design by means of computer graphics]. *Naukovyi visnyk Kremenetskoї oblasnoї humanitarno-pedahohichnoї akademii im. Tarasa Shevchenka*. Kremenets : VTs KOHPA im. Tarasa Shevchenka, Vol. 8. pp. 33–41. [in Ukrainian].
5. Nyshchak I. D. (2006). *Okremi aspekty formuvannia tvorchoi aktyvnosti maibutnikh uchyteliv trudovoho navchannia zasobamy kompiuternoї hrafiky* [Some aspects of the formation of creative activity of future teachers of labor training by means of computer graphics]. *Molod i rynek*. № 8. pp. 80–83. [in Ukrainian].
6. Nyshchak I. D., Moshtuk V. V. (2007). *Kompiuterna hrafika* [Computer graphics]. Drohobych : RVV DDPU im. I. Franka. 352 p. [in Ukrainian].

NYSHCHAK I., PAVLOVSKYY Y., MATVISIV Y., ULYCH A. The role and significance of computer graphics in the process of professional formation of future teachers of labor education.

The article explores the didactic potential of computer graphics, clarifies its role and importance in the process of professional training of future teachers of labor training.

Systematic methodical work of students with computer graphics enables: formation of practical skills and abilities of artistic-creative, drawing-graphic and design-technological activity; activation of cognitive processes of personality (perception, feeling, memory, thinking); development of creative abilities of future specialists; deepening of sensory cognition, positive emotions; aesthetic perception of students of the surrounding reality; intensification of the educational process.

Strengthening the role and importance of computer graphics for the professional development of future teachers of labor education is possible through compliance with a set of pedagogical conditions aimed at: 1) intensification of research and creative activities of students, stimulating the development of creative personality traits mental processes of personality, involvement of students in solving problem situations that require activation of intellectual and emotional experience, setting students educational and creative tasks that require imaginary (virtual) experiment); 2) the formation of a positive emotional mood of the subjects of study (organization of various types and forms of artistic and design activities of students; creating problem situations; using the method of comparative analysis of the obtained solutions; creation in the classroom (computer class) atmosphere of creative cooperation); 3) stimulating creative self-realization of students (involving students in artistic and creative activities aimed at consistent mastery of visual and expressive capabilities of basic tools of computer graphics and the formation of ideas about the main stages of the creative process; students' orientation to solve educational and creative tasks practical direction).

Key words: information and communication technologies; computer graphics; professional training; work training.

DOI: <https://doi.org/10.31392/NZ-npu-153.2022.13>

УДК 781.7:784.66

Попович Н. М., Кутенко Ю. С., Цзі Чжидань

НЕОЛІБЕРАЛІЗМ ЯК ЕПОХА НОВОГО ПРОЯВУ ТРАДИЦІЇ У ПОШУКУ ВЛАСНОГО СТИЛЮ ВИКОНАВЦІВ СУЧАСНОЇ FOLK MUSIC

Епоха неолібералізму в інформаційному суспільстві обумовлена специфікою останнього, в якому саме інформація та комунікативність стають домінуючими ознаками. Таке суспільство зорієнтоване на отримання інформації не лише про себе, а й про навколишнє середовище та особистість, яка має гнучко адаптуватися до нього. Особливо великий вплив має інформаційний простір на формування ціннісних структур свідомості молодшої людини.

У статті охарактеризовано стиль сучасних виконавців нового покоління folk music як самостійну форму комунікацій ХХІ століття та пошук нового прояву Традиції. Виокремлено його визначальні риси, серед яких: індивідуальність, колективність, мікстова природа, усність та порушення канону. Тенденція сценічного втілення folk music широко відбиває брону сучасності. Зараз чи не кожен другий виконавець звертається у своїй творчості до мотивів народної пісні, навіть ті, чий стиль не має нічого спільного з folk. Сучасна популярна музика своїм спрощенням підсвідомо тягнє до народних пісень, адже будується за тим самим принципом, що і давні обрядові пісні – вузький діапазон і багато повторів. Поясненням цього є, мабуть, те, що еволюція не відходить від традиції, навіть із втіленням у різні форми.